

HET ETIKETTEREN VAN DE COLLECTIE

Iedere verzamelaar van mineralen, fossielen en gesteenten komt vroeg of laat voor de vraag te staan: 'hoe catalogiseer en etiketteer ik mijn verzameling.' Meestal komt deze vraag pas op als de verzameling begint te groeien. Van de eerste vijftig stukjes weet men de gegevens nog wel uit het hoofd, maar als de verzameling groter wordt, blijkt het geheugen toch niet zo'n beste 'catalogus'. Het kan niet vaak genoeg herhaald worden: **CATALOGISEER UW COLLECTIE**. Een mineralenverzameling die niet gecatalogiseerd is, heeft veel minder waarde dan een wel gecatalogiseerde. Voor het nageslacht heeft zo'n niet gecatalogiseerde verzameling helemaal geen waarde, immers bij overlijden gaan alle gegevens verloren.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor het catalogiseren: alfabetisch, op vindplaats, naar chemische indeling, op nummer. Een veel toegepast systeem is de doorlopende nummercatalogus. De eerste vondst krijgt nummer 1, de tweede vondst nummer 2 enz. enz. Als er een stuk uit de verzameling verwijderd wordt, vervalt het desbetreffende nummer eenvoudig. In verband met de catalogus moet de collectie geëtiketteerd worden. Ook hiervoor zijn verschillende systemen. Vaak wordt gebruik gemaakt van z.g. zelfklevende etiketten. Het werkt snel, maar heeft enkele nadelen. De zelfklevende etiketten hechten slecht op ruwe en poreuze oppervlakken. Op den duur verdrogen de etiketten en laten los. Een tweede mogelijkheid is de nummers direkt op de objecten te schrijven met Oostindische inkt. Is de ondergrond donker van kleur dan wordt witte Oostindische inkt gebruikt. Ruwe oppervlakken moeten eerst van een wit vlakje voorzien worden, waarop het nummer komt. Deze methode is voor een collectie die in vitrines staat opgesteld niet mooi. Bovendien als het stuk uit de collectie genomen wordt en b.v. geruild wordt met een ander dan moet het nummer er afgekrabt worden met alle kans op beschadiging.

De beste methode is de etiketten op te plakken met een of andere plasticlijm (Velpon, Collall, hobbylijm). Geen Arabische gom, want deze laat makkelijk los, vooral in een wat vochtige omgeving. De etiketten zelf worden van een velletje blanco schrijfpapier gesneden. Hoe gladder de papiersoort, des te minder kans bestaat er dat de inkt uitvloeit. De etiketten worden zo klein mogelijk gehouden: 3 x 9 mm tot 5 x 15 mm, al naar gelang er op ver-

meld moet worden. De etiketten worden beschreven met Oostindische inkt, aangezien die niet verbleekt. Met een ouderwetse kroontjespen kan heel dun geschreven worden. Deze pennen zijn echter bijna niet meer te koop. In een goede kantoorboekhandel zijn dunschrijvende pennen verkrijgbaar, b.v. de Blanzly n. 1770 uit Frankrijk.

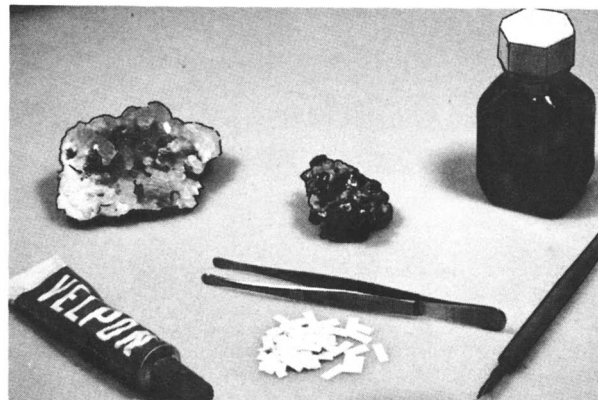
Gebruik de lijm spaarzaam, laat ze na het aanbrengen even drogen en plak dan het etiket er op. Een pincet is hierbij een handig hulpmiddel. Natuurlijk plakt u het etiket op een zo onopvallend mogelijke plaats op de steen. Het oppervlak waar het etiket komt hoeft niet vlak te zijn, ook in een holte kan geplakt worden. Het papier is dun en vormt zich makkelijk naar de kromming van het oppervlak.

Zeer poreuze oppervlakken (b.v. zandsteen, mergel), kunt u het beste eerst voorbehandelen met sterk verdunde lijm (verdunnen met aceton). Met deze verdunde lijm impregneert u als het ware het poreuze gesteente, waardoor dit hechter wordt. Deze voorbehandeling is beshlist noodzakelijk, want zij voorkomt dat bij het verwijderen van het etiket een stuk gesteente meegetrokken wordt. De hierboven omschreven manier van etiketteren is tijdrovend, maar het resultaat is een keurig verzorgde collectie waarvan de gegevens niet verloren kunnen gaan.

CODE VOOR VERZAMELAARS

De vakantie staat weer voor de deur. Velen van u zullen er op uit trekken om te gaan verzamelen. Wij geven u graag nog enige adviezen mee.

1. Vraag zoveel mogelijk toestemming aan de eigenaar van een groeve of ontsluiting voor het betreden van zijn groeve of land.

1

(vervolg van pagina 39)

Verklaring afkortingen:

- (B) - Fa. P. Beukers en Zn, Hilversum,
- (H en B) - Homberg en Brusius K.G. Idar-Oberstein, Ned. Vertegenwoordiging: Homberius, Nijmegen, tel. 080 - 44 11 90
- (L) - N.V. IJzerhandel v/h D. Lijberse, Arnhem,
- (LL) - Loe Lap, diverse plaatsen,
- (M) - Maxis supermarkt, Muiden,
- (N) - Neef Sport, Amsterdam,
- (R) - Fa. L. Rodrigues, Amsterdam,
- (W) - Waterlooplein.

foto 1: dit heeft u nodig voor het etiketteren.

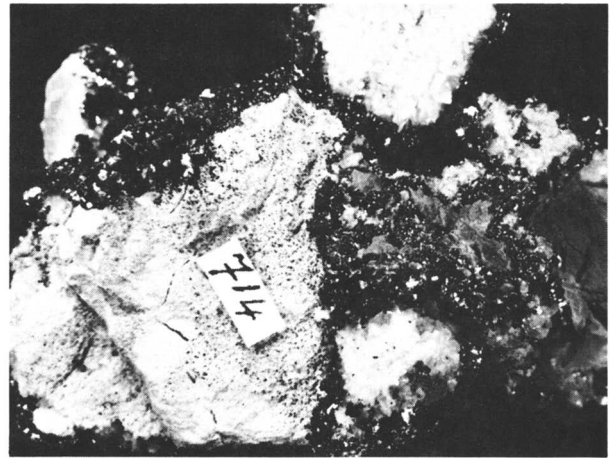
foto 2: het etiket is op een onopvallende plaats (achterkant) geplakt.

foto 3: het catalogusnummer is opgeschreven, na droging bent u klaar.

2

2. Gedraag u als een gast in een groeve. Haal niet hele wanden omver, verniel geen werktuigen, hekken e.d. Houd er steeds rekening mee dat er ook anderen willen zoeken.
3. Neem niet alles mee, laat ook wat voor een ander liggen. Ook hij maakte de reis om iets aardigs te vinden.
4. Denk aan uw eigen veiligheid en aan die van anderen.
5. Draag in een groeve waar gewerkt wordt een veiligheidshelm.
6. Gebruik bij het hakken een veiligheidsbril en handschoenen.
7. Ga niet in zwemkleding hakken, u vergroot hiermee de kans op een slagaderlijke bloeding, als gevolg van een wegspringende steensplinter.
8. Draag stevige schoenen.
9. Gebruik geen loszittende hamers.
10. Betreed nooit een verlaten mijngang.
11. Kijk uit bij overhangende wanden. Denk bij zeekliffen aan het vloedgevaar!
12. Let goed op bij verse storthopen, zij kunnen plotseling gaan schuiven.
13. Gaat u in het hooggebergte zoeken ga dan nooit alleen; laat anderen weten waar u heen gaat en hoe laat u ongeveer terug komt en houd u aan deze afspraken.

3

14. Denk er aan dat in het hooggebergte plotselinge weersverandering kan optreden, waardoor het snijgend koud wordt. Neem daarom altijd warme kleding mee.
  15. Ga niet omhoog als het slecht weer is met bijvoorbeeld laaghangende bewolking. U loopt dan groot risico te verdwalen.
  16. Maak aantekeningen van uw vondsten. Codeer ze voorlopig door bij het inpakken op de verpakking met een viltstift een letter of cijfer te plaatsen.
  17. Als u in een gebied komt met meerdere mijnen die ongeveer dezelfde mineraleninhoud hebben, houd dan de vondsten uit de verschillende mijnen zorgvuldig gescheiden. Bij bestudering thuis zal vaak blijken dat er bepaalde verschillen zijn tussen het materiaal uit de ene en uit de andere mijn.
  18. Neem een hardheidssetje, een loupe, een krasplaatje (oude zekering) en enkele boeken mee, zodat u ter plaatse een voorlopige determinatie kunt maken.
- Wij wensen u een prettige vakantie en succesvolle vondsten toe.

Namens het bestuur,
H. van Dennebroek

Het weten waard !

Resten van oeratmosfeer gevonden?

De heer F. Naerebout, Amsterdam, zond ons de vertaling van een artikel uit *Natura e Civiltà*, dec. 1973, nr.10, waaruit wij de volgende interessante gegevens ontleen.

De aardse atmosfeer, die voornamelijk bestaat uit stikstof, zuurstof en kooldioxyde, verschilt wezenlijk van de atmosfeer van de andere planeten in ons zonnestelsel. Men neemt aan, dat zeer lang geleden de aardse atmosfeer anders was dan nu en meer overeenkwam met die van de andere planeten. In de lange periode die aan de huidige levensvormen voorafging moet de oorspronkelijke atmosfeer, die veel meer edele gassen bevatte, zoals argon, zich hebben gewijzigd. Zo is de zuurstofrijkdome van de ons omringende lucht te danken aan de planten, te land en te water, die tijdens hun stofwisselingsproces zuurstof vrijmaken.

Professor Klaus Wagener meent voor de hypothese van de gewijzigde atmosfeer een rechtstreeks bewijs gevonden te hebben. Hij onderzocht kleine luchtbelllen, die voorkwamen in zoutkristallen die zeker uit het Cambrium stammen en dus meer dan 500 miljoen jaar oud zijn. De lucht, in deze oertijd in de luchtbelllen opgesloten, was daarin sindsdien perfect geïsoleerd opgesloten gebleven.

Bij het onderzoek van de samenstelling van deze lucht bleek, dat het gas vooral kooldioxyde, stikstof, zuurstof, methaan, argon 36 en argon 38 bevatte. Dit zijn juist die componenten, die volgens sommige geleerden de oorspronkelijke atmosfeer van de aarde uitmaakten. Al zou het volgens prof. Wagener mogelijk kunnen zijn, dat verscheidene gasvormige substanties in de luchtbelllen in de loop van de tijd veranderingen hebben ondergaan, toch kan zijn ontdekking goede perspectieven bieden voor de oplossing van het intrigerende probleem van de oeratmosfeer.